

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 11. De Scythis quibusdam & Acæmetensibus monachis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

sim admittebant; cum ipsi tres inter se realiter distinctas agnoscerent. Trinitas non solum tres hypostases, sed etiam tres naturas inter se distinctas realiter constituerunt. Horum institutor, vel saltem instaurator fuit Joannes Grammaticus cognomine Philoponus, qui scripsit contra Chalcedonensem Synodum. Severitas, qui in plures factiones divisus fuerunt, sic dicti sunt à Severo Antiocheno pseudo-Episcopo, quo auctore gloriabantur. Jacobitas prognati sunt à Jacobo genere Syro, ex infima plebe homine, qui Armenos in Theopascitarum haresim induxit, quam hactenus pertinaciter retinent. Extiterunt denique aliae Eutyichianorum factiones, quorum alii Angelitæ à loco quodam Alexandriae Angelio dicto, in quo conventus suos habebant, alii Petritæ à Petro Episcopo, alii Cononistæ ab Episcopo Conone nuncupabantur.

ARTICULUS XI.

De Scythis quibusdam & Acemetensibus monachis.

Uicino seniore imperante, pacis ac concordiae Ecclesiasticae studiosissimo, Hormisdas Pontifex Romanus ad eum anno 519. legatos misit, Germanum & Joannem Episcopos, Blandum presbyterum, Felicem & Dioscorum diaconos, qui cum Sede Apostolica Constantinopolitanam Ecclesiam, & alias Orientis Ecclesias reconciliarent. Tunc temporis Scithæ quidam monachi Vitaliani magistri militum, qui & ipse erat Scythæ, domestici, quorum præcipui erant Achilles, Joannes, Mauricius, Maxentius, Leontius Vitaliani affinis, & Petrus diaconus, reconciliatorem feliciter inceptam aliquantulum inturbabant.

Hi aliquando cum Victore Constantinopolitano Ecclesiæ diacono disputantes, asseruerunt Chalcedonensis Synodi professionem non sufficere, & præter illam confitendum, unum de Trinitate crucifixum esse. Negavit Victor: quare adversus illum tanquam Nestorianum, supplicem libellum obtulerunt legatis Pontificiis & Joanni Constantinopolitano Episcopo, perieruntque ut Chalcedonensi Synodo adderetur illud, unum de Trinitate crucifixum esse. Responderunt legati: Quod non est in quatuor Conciliis definitum, nec in epistolis beati Papæ Leonis, nos nec dicere possumus, nec addere. A legatis itaque rejecti sunt monachi, quod extorquere vellent novum additamentum, nec necessarium, nec Eutyichianæ impietatis suspitione carens, cum ante annos triginta à Petro Cnaphæo hæretico dictum esset: Unum de increata & indivisa Trinitate passum esse.

Monachi Scythiani spe sua delusi, Romam profecti sunt ad Hormisdas Pontificem, ad quem scribere legati, ut eum admonerent, ne facilius se præberet monachis illis, qui cum Synodum Chalcedonensem cum sancti Leonis epistola sine novo additamento sufficere negarent, & eos qui illis contenti essent, tanquam Nestorianos traducerent, hæreticum animum gerere non immerito videri poterant. Addebat Dioscorus, è legatis unus, eorum additamento tam graviter offendi animos orthodoxorum in Oriente, ut ex illius approbatione graves dissensiones & scandala inter Ecclesias exortura essent; adeoque videri sibi, utile fore, & ad Ecclesiarum pacem conveniens, non aliud monachis illis responsum dari, quam sufficere Chalcedonense Concilium, in quo & alia Synodi continentur, cum S. Leonis epistola, ab eodem illo Concilio confirmata.

Scythicos monachos humaniter excepit Hormisdas, & eos usque ad legatorum suorum reditum retinere decrevit. Interea omnem adhibuit conatum, ut illos ab incepto deterreret, & suppressa, quam excitant, controversia, quiescerent, Chalcedonensi Synodo & S. Leonis epistolis contenti; at apud eos monitis, mansuetudine, ac auctoritate sua nihil plane profecit; nam multum tumultuari Romæ, & populum ad seditionem commovere frustra conati,

clam aufugerunt, & fuga sua sese omnia ex præva & hæretica intentione agere facile persuaserunt Pontifici, qui proinde verba Apostoli primæ ad Timotheum, cap. 3. eis attribuit in sua ad Postessorem Africanum Episcopum epistola, sic loquitur: *De eis serò probavimus prophetica Apostolum voce dixisse, in novissimis diebus instare tempora periculosa, & fore homines sui tantum amatores, habentes formam pietatis, virtutem autem ejus abnegantes, itaque esse vitandos.* Illos tamen non anathematizavit, nec de illorum propositione judicium aliquod tulit, solumque eam auctoritate sua confirmare constanter reculavit.

Paulatim refrexit invidia, quam Scythicorum monachorum propositio incurerat, ejusque patrociniū suscipere docti & pii homines, inter quos numerantur Ferrandus diaconus, & Facundus Hermianensis Episcopus. Cum itaque illam Justiniano & Episcopis placere cernerent monachi Acemetæ, sic dicti quod in turmas tres divisi, ac per vices sibi succedentes, Dei laudes in Ecclesia diu noctuque concinerent sine intermissione, ex zelotypia adversus monachos Scythicos, quibus tanquam Eutyichianis acriter adversari fuerant, in oppositum Nestorii errorem prolapsi sunt, negantes, ut refert Liberatus in suo Breviario cap. 20. esse confitendum beatam Mariam verè & proprie genitricem, & unum de Trinitate incarnatum, & carne passum.

Cum autem urgerentur ab Imperatore, suadente Epiphania Constantinopolitano Episcopo, ad Joannem II. Romanum Pontificem, qui Hormisdas post Joannem I. Felicem IV. & Bonifacium II. successerat, legatos miserunt Cyrum & Eulogium; quo audito, Imperator eidem legatos destinavit Hypacium & Demetrium Episcopos, qui has tres Pontifici proponerent quæstiones: *Utrum unus ex Trinitate Christus & Deus noster dici possit, hoc est, una de tribus personis sancta Trinitatis sancta persona? An Deus Christus carne pertulerit impassibili deitate? An proprie & veraciter Mater Domini Dei nostri Christi Maria, semper Virgo debeat appellari: earumque decisionem ab eo peterent.*

Ab iisdem legatis Joanni redditæ sunt Imperatoris literæ, in quibus, suam & aliorum Orientalium orthodoxorum fidem exponens, sic ait: *Prædicantes Dominum nostrum Jesum Christum crucifixum unum esse sancta & consubstantialis Trinitatis, & coadorandum & glorificandum Patri & sancto Spiritui. Nec enim alium Deum Verbum, & alium Christum cognoscimus: sed unum atque eundem ipsum consubstantialem Patri secundum divinitatem, & consubstantialem nobis eundem ipsum secundum humanitatem, passibilem carne, eundem ipsum impassibilem deitate sanctam atque gloriosam Virginem Mariam proprie & verè Dei Matrem esse dicimus; non quia Deus Verbum principium ex ipsa sumpsit, sed quia in ultimis diebus descendit de cælis, & ex ipsa incarnatus, & homo factus, & natus est, quem confitemur & credimus, sicut dictum est, consubstantialem esse Deo Patri secundum deitatem, & consubstantialem nobis eundem ipsum secundum humanitatem: ejusdem miracula & passiones, quas sponte in carne sustinuit, agnoscentes, &c.*

Hac Justiniani legatione anno 533. accepta & audita, Joannes Romæ coegit Synodum, in qua post debitam veritatis inquisitionem sententiam tulit secundum Imperatorem contra monachos Acemetas, quos ad rectam fidem revocare frustra conatus est, & idcirco in hæresi obduratos fidelium communione privavit. Patent hæc ex duabus synodicalis epistolis, quarum prima est ad Justinianum, secunda verò ad Avienum, Liberium, & alios Constantinopolitanos Senatores, scriptæ à Joanne anno 534.

In prima Joannes I. laudat Imperatorem, quod amore fidei & charitatis studio, edoctus Ecclesiasticis disciplinis, Romana Sedis reverentiam conservet, & ei cuncta subiciat, & ad ejus deducat unitatem, ad

Qua occasione, & à quibus damnata sint tria Capitula.

ad ejus auctorem, hoc est, Apostolorum primum, Domino loquente præceptum est; Paſce oves meas, quam esse omnium verè Ecclesiarum caput, & Patrum regulam, & Principum statuta declarant. 2. Autoritate sua confirmat edictum publicè de consensu Episcoporum omnium ab Imperatore propositum, in quo fidei professionem illam, quam per legatos suos Romam transmiserat, ab omnibus recipiendam præſcribebat.

3. Fidem Imperatoris sic laudibus exornat: *Hæc est igitur vera vestra fides, hæc certa religio: hoc beate recordationis Patres omnes, Præsulesque Romane Ecclesie, quos in omnibus sequimur, hoc Sedes Apostolica prædicavit hætenus, & inconcusse custodivit: huic confessioni, huic fidei quisquis contradidit extiterit, alienum seipsum à sancta communione, alienum ab Ecclesia judicavit esse catholica.*

4. Denique admonet, à se excommunicatos esse monachorum Acemetarum legatos, cum iis omnibus, qui eorum errorem sequi Romæ inventi sunt, simulque rogat Imperatorem, ut si proprio deposito errore, & prava intentione depulsa, ad unitatem Ecclesie reverti voluerint, eos in sua communione recipiat, eisque benigni animi gratiam condonet.

In secunda epistola auctoritate Scripturarum, & Patrum confirmat hæc tria, quæ in Romana Synodo definita fuerant: *Unum scilicet ex sancta Trinitate Christum esse, hoc est, unam de tribus sancte Trinitatis esse Personam, sive subsistentiam, quam Greci hypostasim dicunt. Deum carne passum. Gloriosam sanctam semper Virginem Mariam propriè & veraciter Dei genitricem esse, Matremque Dei Verbi ex ea incarnati. Deinde admonet eos, ad quos scribit, ut Acemetarum, quos Romana damnavit Ecclesia, quique Nestoriani evidentè apparuerunt, simplicem etiam collocationem vitent, nihilque sibi cum eis æstiment esse commune; cum canon ecclesiasticus cum excommunicatis Christianum nec loqui, nec communicare permittat.*

ARTICULUS XII.

De tribus Capitulis.

S. I.

Quenam fuerint tria illa Capitula.

TRIA illa Capitula sunt, 1. ipsa Theodori Mopvestinæ Episcopi persona cum his quæ contra Incarnationem Domini nostri impiè conscripsit. 2. Theodori Cyrensis Episcopi contra Sancti Cyrillum commentarii, quibus anathematismos, adversus Nestorii impietatem à S. Cyrillo conscriptos, oppugnat, & refutat. 3. Epistola ad Marim Perſam, ut ferebatur, ab Iba Edesseno Episcopo scripta, in qua Cyrillus ut Apollinarista traducitur, & anathematismi ab eo conscripti, ut omni impietate pleni rejiciuntur; Synodus Ephesina contemnitur, & Nestorium præcipiti judicio injusè condemnasse dicitur; excusatur Nestorius, & Ephesinum Joannis Antiocheni conciliabulum laudatur; Theodorus Mopvestinus effertur, velut prædicator veritatis & Doctor Ecclesie, & Rabbula Iba decessor reprehenditur, quod Theodoro illi publicè anathema dixerit; denique Nestorii impietas exprimitur his verbis: *Non enim præsumit aliquis dicere, quod una est natura deitatis & humanitatis; sed consentitur in templum & inhabitantem in eo, qui est unus Filius Jesus Christus. Ex præcedentibus tamen videtur posse conjici auctorem epistolæ, ingenii mediocri hominem, & in rebus theologicis parùm versatum, non aliud intendisse, quam non unam esse deitatis, & humanitatis naturam in Christo, sed in eo duas naturas, divinam & humanam, realiter distinctas, & inconfusas agnoscendas esse.*

Libera. cap. 23.

Pelagium Sedis Apostolicæ Apocrisarium Agapetus moriens Constantinopoli reliquerat: hunc ad Paulum Alexandrinum Archiepiscopum deponendum in Orientem misit Justinianus. Pelagio post depositionem Pauli Constantinopolim redeunti adjungere sese Rufus Abbas monasterii Theodosii, & Conon Abbas monasterii Sabæ, ab Eustochio ad Imperatorem missi, ut ab eo Origenis & scriptorum ejus condemnationem peterent. Pelagius Theodoro Cæsareæ in Cappadocia Episcopo, qui magna apud Imperatorem & Theodorum ejus conjugem pollebat gratia, & clàm fovebat Acephalos, insensu erat: quare cum illum Origenis studiosissimum esse sciret, hanc eum vellicandi occasionem arripuit, & unà cum Menna Constantinopolitano Episcopo author fuit Justiniano, ut legatorum Orientalium precibus annueret, & edicto publicè proposito Origenem & ejus errores condemnaret. Itaque adversus Origenem anno circiter 537. Justinianus edidit edictum, quo selecta ex ejus scriptis capita novem anathematismis proſcripsit, ejusque personæ anathema dixit, & quibuscumque aliis qui eadem cum illo sentirent, vel doctrinam ejus defenderent, aut ullo modo quocumque tempore tueri præsumerent. Edictum hoc, quod Imperator ad Mennam direxit, ab ipso Menna, & aliis qui tunc Constantinopoli aderant, Episcopis subscriptum est; deinde à Zoilo Alexandrino, Euphremio Antiocheno, & Petro Hierosolymitano, denique à Vigilio Romano Pontifice; sicque, ut ait Liberatus cap. 23. Origenes damnatus est mortuus, qui vivens olim fuerat ante damnatus. Adde, subscribente Pontifice Romano, Origenis errores finaliter damnatos fuisse.

Origenis damnationem ægerrimè tulit Theodorus Cæsarensis: quare ut ulcisceretur Pelagium, & Acephalis gratificaretur, Imperatori, contra Acephalos pro defensione Synodi Chalcedonenſis scribenti, per Theodorum Augustam suggestit compendio ad Catholicorum communionem Acephalos omnes adduci posse; eos huic Synodo advertari, quod in ea tria Capitula approbata esse viderentur, quorum damnatione si corrigeretur atque purgaretur, illam per omnia, & in omnibus ab eis sine mora susceptum iri. Facile Justinianum, qui rebus ejusmodi libentius sese immittebat, & aliunde concordie ecclesiasticæ cupidissimus erat, persuasit Theodorus; & eo scribente, statim factum est contra tria Capitula edictum, ad quod subscribendum sedium quatuor Patriarchæ, Zoilus Alexandrinus, Euphremius Antiochenus, Petrus Hierosolymitanus, & Mennas Constantinopolitanus compulsi sunt, quodque ad universam Ecclesiam Catholicam inscriptum, cum tresdecim anathematismis illi subjunctis, anno 546. publicatum est.

Quia verò nihil actum erat, nisi Sedis Apostolicæ auctoritas accederet, Imperator Vigilium Summum Pontificem Roma Constantinopolim evocavit per litteras. Vigilius sine mora profectus, anno sequenti Constantinopolim ingressus est, statimque vim omnem adhibuit Imperator, ut ab eo primum Capitulorum damnationem extorqueret, sed nihil obtinuit.

Anno 548. Vigilius à Justiniano supra modum vexatus, ut tandem ad damnanda tria Capitula adduceretur, Concilium habuit Episcoporum septuaginta, quorum sententiis scripto acceptis, decretum fecit, quod vocavit, *Judicatum*, in quo damnavit tria Capitula, *salva Synodi Chalcedonenſis reverentia*, illudque direxit ad Mennam, & Sabbato sancto promulgavit. Hoc Vigilii Judicatio graviter offensus sunt Aſii, Illyrici, & Dalmatæ Episcopi, alique trium Capitulorum defensores, inter quos fuit Facundus Hermianensis Episcopus Africanus, qui libris duodecim

Libera. cap. 23.

Evagr. lib. 4. c. 38.

Libera. cap. 24.